

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

2 DÉCEMBRE 1948.

BUDGET DES VOIES ET MOYENS POUR L'EXERCICE 1949

RAPPORT
FAIT, AU NOM DE LA
COMMISSION DES FINANCES ⁽¹⁾,
PAR M. PARISIS.

MESDAMES, MESSIEURS,

« En vous occupant du budget de l'Etat, votre fonction première est de reconnaître l'étendue de ses besoins et d'en fixer la somme. Votre attention se portera ensuite sur la détermination et la fixation des moyens qui devront être établis ou employés pour y faire face. »

Telles étaient les paroles qu'adressait aux députés le baron Louis, Ministre des Finances, le 22 juillet 1814.

La discussion du budget des Voies et Moyens est l'occasion habituellement saisie, d'une part par le Ministre des Finances pour exposer la politique générale du Gouvernement, « l'étendue de ses besoins comme de ses tâches », et d'autre part, par les commissaires pour en faire la critique.

(1) Composition de la Commission : M. Van Belle président; MM. Coppé, Dequae, Descampe, Discry, Harmel, Lefèvre (Théodore), Moyersoen, Parisi, Philippart, Porta, Scheyven. — De Sweemer, Delège, Embise, Fiévet, Rassart, Soudan, Tielemans, Van Wallegghem. — De Ville, Jacquemotte. — Liebaert, Vreven.

Voir :

4-1 : Budget.

2 DECEMBER 1948.

RIJKSMIDDELENBEGROTING VOOR HET DIENSTJAAR 1949

VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN ⁽¹⁾, UITGEBRACHT
DOOR DE HEER PARISIS.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

« Wanneer gij u bezighoudt met de Rijksbegroting, dan moet uw eerste taak zijn de omvang van de behoeften er van te onderzoeken en het bedrag er van vast te stellen. Vervolgens zult gij uw aandacht wijden aan de bepaling en de vaststelling van de middelen die moeten worden gevonden of gebruikt om er het hoofd aan te bieden. »

Met die woorden richtte zich baron Louis, Minister van Financiën, op 22 Juli 1814, tot de Volksvertegenwoordigers.

De behandeling van de Rijksmiddelenbegroting biedt gewoonlijk de gelegenheid, enerzijds, aan de heer Minister van Financiën om de algemene politiek van de Regering : « de omvang van zijn behoeften alsmede van zijn opdrachten » uiteen te zetten en, anderzijds, aan de leden van de Commissie om daarop de gepaste critiek te leveren.

(1) Samenstelling van de Commissie : de heer Van Belle, voorzitter; de heren Coppé, Dequae, Descampe, Discry, Harmel, Lefèvre (Théodore), Moyersoen, Parisi, Philippart, Porta, Scheyven. — De Sweemer, Delège, Embise, Fiévet, Rassart, Soudan, Tielemans, Van Wallegghem. — De Ville, Jacquemotte. — Liebaert, Vreven.

Zie :

4-1 : Begroting.

Disons tout de suite que ceux-ci comme celui-là sont tout à fait dans leur rôle et que les institutions parlementaires seraient parvenues à un fâcheux état de dégradation si les critiques de sa majorité n'étaient plus acceptées qu'avec mauvaise humeur par le pouvoir exécutif.

CHAPITRE PREMIER.

RECETTES ET ÉQUILIBRE BUDGÉTAIRES.

Le budget général de 1949 est présenté en *équilibre*. C'est-à-dire que le budget ordinaire (dépenses ordinaires et dépenses de guerre) de 60 milliards 118 millions, est entièrement couvert par l'impôt et les ressources propres de l'Etat (60 milliards 408 millions).

Le budget extraordinaire (11 milliards 466) est normalement couvert par l'emprunt, puisqu'il représente des dépenses d'investissement.

Cet équilibre du budget ordinaire dépend des *évaluations* complètes et exactes des dépenses et des recettes en 1949, dans le royaume de Belgique.

La Commission des Finances n'a pas abordé le problème de la refonte fiscale. Chaque chose en son temps. Toutefois de nombreuses revendications en matière fiscale avaient été formulées lors de la discussion du budget du Ministère des Finances.

Le rapport de M. le Représentant Tielemans sur le budget des Voies et Moyens de 1949 a déjà rappelé quelques-unes des améliorations que le Gouvernement doit réaliser. Un projet est actuellement soumis à l'avis du Conseil d'Etat.

Les évaluations fiscales portées au budget des Voies et Moyens de 1949 ont provoqué les remarques suivantes :

L'absence d'expérimentation antérieure et les obstacles d'ordre constitutionnel s'opposent à la pratique du budget cyclique en Belgique et font que l'équilibre du budget de l'Etat doit être sa première qualité.

Or, certains commissaires ont fait remarquer que cet équilibre se trouvait compromis par les trois facteurs suivants :

1° dans l'ordre immédiat, certaines rentrées d'impôts ont été surévaluées et ces surévaluations pourraient atteindre 1 milliard 800 millions sur les trois premiers articles du budget, 700 millions sur l'ensemble des autres articles;

2° des dégrèvements fiscaux nouveaux, dus au projet de refonte fiscale, joueront dès l'exercice 1949;

Laten wij onmiddellijk opmerken dat beiden daarbij volledig hun eigen rol vervullen en dat onze parlementaire instellingen tot een jammerlijke toestand van verval zouden gekomen zijn indien de kritiek van de meerderheid slechts met wrevel door de uitvoerende macht werd aanvaard.

EERSTE HOOFDSTUK.

ONTVANGSTEN EN BEGROTINGSEVENWICHT.

De ons voorgelegde algemene begroting voor 1949 is *in evenwicht*. Dit wil zeggen dat de gewone begroting (gewone uitgaven en uitgaven die voortvloeien uit de oorlog) van 60 milliard 118 miljoen volledig gedekt is door de belasting en de eigen inkomsten van de Staat (60 milliard 408 miljoen).

Vermits zij beleggingsuitgaven vertegenwoordigt, wordt de buitengewone begroting (11 milliard) normaal door leningen gedekt.

Dit evenwicht van de gewone begroting hangt af van de volledige en juiste *ramingen* van de uitgaven en ontvangsten in 1949 in het Koninkrijk België.

De Commissie voor de Financiën heeft het vraagstuk van de fiscale hervorming niet aangeroerd. Alles op zijn tijd. In zake belastingen werden nochtans reeds talrijke eisen naar voren gebracht ter gelegenheid van de behandeling van de begroting van het Ministerie van Financiën.

In het verslag van de heer Volksvertegenwoordiger Tielemans over de Rijksmiddelenbegroting van 1948 werd reeds de aandacht gevestigd op enkele verbeteringen welke de Regering zou moeten doorvoeren. Op dit ogenblik is een ontwerp voor advies bij de Raad van State aanhangig.

De belastingramingen voorkomend in de Rijksmiddelenbegroting van 1949 hebben volgende opmerkingen uitgelokt :

Het ontbreken van vroegere proefnemingen en beletselen van grondwettelijke aard verzetten zich in België tegen de toepassing van de cyclische begroting en hebben ten gevolge dat de Rijksbegroting eerst en vooral in evenwicht moet zijn.

Welnu, sommige leden van de Commissie hebben doen opmerken dat dit evenwicht verstoord wordt door volgende drie factoren :

1° wat de onmiddellijke toekomst betreft, werden sommige belastinginkomsten overschat en die opgeschroefde ramingen zouden 1 milliard 800 miljoen bereiken op de eerste drie artikelen van de begroting, en 700 miljoen op de overige artikelen samen;

2° nieuwe fiscale ontlastingen, voortvloeiend uit het ontwerp tot herziening van de belastingwetten, zullen reeds hun invloed doen gevoelen tijdens het dienstjaar 1949;

3° dans un ordre plus lointain, 5 milliards d'impôts retardataires sont prévus au budget. Comme ils ne se produiront plus dans l'avenir, ils constituent une recette accidentelle qu'il n'est pas bon d'utiliser pour assurer l'équilibre de dépenses permanentes de l'Etat.

Dans sa réponse, le Ministre des Finances a fait valoir que des considérations de ce genre avaient déjà été présentées à l'occasion du budget de 1948 et que notamment des plus-values fiscales étaient venues détruire les craintes de toutes surévaluations, à tel point que le déficit prévu pour 1948 serait fortement réduit.

La Commission des Finances a questionné le Ministre des Finances sur les points suivants :

Fonds temporairement indisponibles. — Le Ministre des Finances a signalé qu'il restait approximativement 2 milliards au titre des 40 % bloqués. Le déblocage en est étudié de telle façon que les gros frais et les découverts qu'il entraînerait normalement puissent être évités aux banques.

Emprunt d'assainissement monétaire. — Son montant serait ramené de 64 à 39 milliards.

Bordereau de coupons. — Cette mesure n'a jamais figuré dans le projet fiscal actuellement soumis au Conseil d'Etat. La nouvelle qui en a été publiée est attribuable, déclare le Ministre des Finances, aux manœuvres d'une spéculation. Le projet du bordereau de coupons doit être abandonné en raison des frais énormes de paperasserie et de contrôle qui dépasseraient les avantages du système.

Titres non déclarés. — Ces titres ont été annulés par un arrêté-loi d'octobre 1944. On en a longtemps retardé les mesures d'application. Le Ministre des Finances compte proposer au Parlement un projet de révision de cet arrêté. Ce projet s'inspirerait des mesures adoptées en matière de billets de banque, où 5 milliards purent être sauvés de l'annulation.

Accords étrangers. — Le Trésor belge n'a effectué aucun décaissement à Paris. L'accord avec la Pologne n'est pas encore réalisé. La Belgique s'efforce de conclure un accord avec tout partenaire qui se présente, y compris les pays de l'Est.

Plan Marshall. — Les 207 milliards qui, du consentement de la Belgique, servent à l'apurement de nos créances sur les pays étrangers, constituent en réalité un apport important à la lutte contre le chômage en stimulant notre production. Le solde de 50 milliards sera affecté à la politique du logement et des travaux.

3° wat de verdere toekomst betreft, zijn in de begroting 5 milliard achterstallige belastingen voorzien. Daar dit zich in de toekomst niet meer zal voordoen, zijn zij slechts toevallige ontvangsten en het is niet raadzaam daarop te rekenen om het evenwicht te verzekeren van vaste Rijksuitgaven.

In zijn antwoord liet de Minister van Financiën gelden, dat gelijksoortige beschouwingen reeds naar aanleiding van de begroting van 1948 naar voren werden gebracht en dat o.m. fiscale meerontvangsten de vrees voor alle overdreven ramingen zodanig hadden vrijdeld, dat het voor 1948 voorzien tekort aanzienlijk zou zijn verminderd.

De Commissie voor de Financiën heeft de Minister van Financiën ondervraagd over volgende punten :

Tijdelijk onbeschikbare gelden. — De Minister van Financiën heeft verklaard, dat de geblokkeerde 40 t.h. nog ongeveer 2 milliard bedroegen. Het deblokken er van wordt derwijze in studie genomen, dat de grote onkosten en de tekorten, waartoe het normaal aanleiding zou geven, voor de banken worden vermeden.

Muntsaneringslening. — Het bedrag er van zou van 64 op 34 milliard teruggebracht worden.

Couponsborderel. — Die maatregel kwam nooit voor in het fiscaal ontwerp, dat thans aan de Raad van State is voorgelegd. Het daaromtrent verspreide nieuws is te wijten aan speculatiemanoeuvres, verklaart de Minister van Financiën. Het ontwerp van couponsborderel moet men laten varen om wille van de reusachtige papier- en toezichtsonkosten, welke de voordelen van het stelsel zouden overtreffen.

Niet aangegeven effecten. — Bedoelde effecten werden waardeloos gemaakt bij een besluitwet van October 1944. De toepassingsmaatregelen werden lang uitgesteld. De Minister van Financiën is voornemens aan het Parlement een ontwerp van herziening van dit besluit voor te stellen. Voor dit ontwerp zouden de inzake bankbiljetten aangenomen maatregelen, waardoor vijf milliard van de vernietiging konden worden gered, als voorbeeld worden genomen.

Buitenlandse overeenkomsten. — De Belgische Schatkist heeft geen betaling te Parijs gedaan. De overeenkomst met Polen is nog niet verwezenlijkt. België tracht een overeenkomst te sluiten met ieder partner, die zich aanbiedt, met inbegrip van de landen uit Oost-Europa.

Marshall-Plan. — De 207 milliard die, met de toestemming van België, tot aanzuivering dienen van de schuldvorderingen op het buitenland, maken in feite een sterke bijdrage tot de bestrijding van de werkloosheid doordat ze een prikkel zijn voor onze productie. Het saldo, ten belope van 50 milliard, zal worden besteed aan de huisvestings- en werkenpolitiek.

LE REVENU NATIONAL.

La deuxième comparaison à laquelle donne lieu l'examen du budget des Voies et Moyens est la charge de l'impôt par rapport au revenu national.

Votre rapporteur répugne à cette argumentation qui prend comme points de comparaison les pays étrangers. Cette méthode est arbitraire, car les conditions économiques sont fort différentes de pays à pays.

Si nous prenons des exemples avant la guerre de 1940 qui bouleversa les économies, nous empruntons le tableau suivant à M. Laufenburger ⁽¹⁾ :

Proportion des dépenses au revenu national
dans différents pays.

PAYS	Années	Revenu national en millions d'unités nationales	Proportions %
	Jaren	Nationaal inkomen in de munteenheid van het land (in millioenen)	Verhoudingen t.h.
Allemagne	1938	88,000	30
Belgique	1938	64,000	18.6
Canada	1934	3,808	9.5
Etats-Unis	1938	64,000	12
France	1938	250,000	33
Grande-Bretagne ..	1938	5,000	21.4
Norvège	1932	1,954	22.9
Pays-Bas	1935	4,131	24.7

Le même auteur constate qu'à la veille de la seconde guerre mondiale, un tiers du revenu national est absorbé par l'impôt, et que la seconde guerre mondiale a porté le niveau des charges publiques largement au-dessus de 50 % du revenu national.

Et il cite l'exemple de la France :

« En France, les dépenses, dans le cadre du budget et hors budget, ont atteint 438 milliards de francs en 1944, au moment où le revenu national était estimé grossièrement à 800 milliards, soit plus de 55 %. En 1946, la liquidation des charges directes et indirectes de la guerre pèse lourdement encore sur le revenu national : 850 milliards contre 2.000 milliards de revenus (42 %). »

Il n'en est heureusement pas ainsi en Belgique.

⁽¹⁾ Finances comparées (Etats-Unis, France, Grande-Bretagne, Suisse, U.R.S.S.), par HENRI LAUFENBURGER, professeur à la Faculté de Droit de Paris (Recueil Sirey, 1947).

's LANDS INKOMEN.

De tweede vergelijking, waartoe het onderzoek van de Rijksmiddelenbegroting aanleiding geeft, is de last van de belasting in verhouding tot 's lands inkomen.

Het staat uw verslaggever tegen het buitenland als vergelijkingspunt voor zijn bewijsvoering te nemen. Zulke methode is willekeurig, want de economische conjunctuur verschilt zeer veel van land tot land.

Om voorbeelden aan te halen van vóór de oorlog van 1940, die overal de economische conjunctuur in de war stuurde, ontleen wij onderstaande tabel aan de heer Laufenburger ⁽¹⁾ :

Verhouding van de uitgaven tot het nationaal inkomen
en in verschillende landen.

Années	Revenu national en millions d'unités nationales	Dépenses publiques exprimées en monnaie (millions)	Proportions %	LANDEN
Jaren	Nationaal inkomen in de munteenheid van het land (in millioenen)	Openbare uitgaven in de munteenheid van het land (in millioenen)	Verhoudingen t.h.	
1938	88,000	28,000	30	Duitsland.
1938	64,000	11,903	18.6	België.
1934	3,808	362	9.5	Canada.
1938	64,000	7,698	12	Verenigde Staten.
1938	250,000	82,551	33	Frankrijk.
1938	5,000	1,068	21.4	Groot-Brittannië.
1932	1,954	447	22.9	Noorwegen.
1935	4,131	1,020	24.7	Nederland.

Dezelfde schrijver stelt vast, dat, kort vóór de tweede wereldoorlog, één derde van het nationaal inkomen door de belastingen wordt opgeslorpt, en dat de tweede wereldoorlog het peil der openbare lasten ruimschoots tot boven 50 t.h. van het nationaal inkomen heeft opgevoerd.

En hij haalt het voorbeeld aan van Frankrijk :

« In Frankrijk bereiken de uitgaven, binnen de perken van de begroting en buiten begroting, 438 milliard frank in 1944, op het ogenblik dat het nationaal inkomen *grosso modo* op 800 milliard geraamd werd, dit is meer dan 55 t.h. In 1946 weegt de vereffening van de rechtstreekse en onrechtstreekse lasten van de oorlog nog steeds zwaar op het nationaal inkomen : 850 milliard op een inkomen van 2,000 milliard (42 t.h.). »

Dit is gelukkig niet het geval in België.

⁽¹⁾ Finances comparées (Etats-Unis, France, Grande-Bretagne, Suisse, U.R.S.S.), door HENRI LAUFENBURGER, professor in de Rechtsfaculteit te Parijs (Recueil Sirey, 1947).

Monsieur le Ministre des Finances a estimé, devant la Commission, que le revenu national avait largement progressé en 1948 et atteignait 250 milliards.

L'évolution de l'indice du coût de la vie et l'identité entre indices de marché noir et de marché officiel — le premier ayant rejoint le second — démontrent que le revenu national correspond à un pouvoir d'achat réel, ce qui n'est pas le cas dans les autres pays d'Europe, en dehors de la Suisse.

Cette augmentation du revenu national se déduirait également de ce que le rendement des impôts augmente malgré les dégrèvements consentis en 1947.

Votre rapporteur se rallie à ce chiffre de 250 milliards qui sera commenté ci-dessous (1).

S'il en est ainsi, la charge des dépenses publiques atteint le quart du revenu national.

Plusieurs commissaires ont estimé cette charge trop lourde. Le Ministre les approuve, exprimant son désir de la diminuer.

Tel n'est pas cependant l'objet propre du projet de simplification fiscale. Quoique celui-ci ait pour résultat de donner de larges satisfactions aux pères de famille, le véritable dégrèvement fiscal ne pourra s'opérer qu'après la disparition du budget de l'Etat des subventions que nous appellerons dépenses de transfert.

CHAPITRE II.

DÉPENSES DE TRANSFERT ET DÉPENSES D'ADMINISTRATION.

L'analyse des dépenses budgétaires par département ministériel ne nous apprend rien.

Il faut nous efforcer de saisir en une synthèse, la plus concise possible, les dépenses de l'Etat. Ce n'est pas un mince mérite de l'exposé général qui a été

(1) *Revenu national.* — La détermination de ce revenu n'est pas, en Belgique, chose facile. Le *Bulletin de l'Institut de Statistique*, en janvier 1948, a préconisé des méthodes pour y aboutir.

M. le Prof. Baudhuin, dans la livraison d'août 1948 du *Bulletin de l'Institut de Recherches économiques et sociales* de l'Université de Louvain, fixe le revenu national de 1947 à 215 milliards. Ce dernier chiffre doit être majoré. En effet, le montant des salaires de 1947 nous est seulement connu par la publication récente de l'O.N.S.S. D'autre part, différents autres postes se sont révélés, avec le recul, plus élevés : les tantièmes des dirigeants de S.A., les revenus des professions libérales et les revenus mixtes.

Nous pouvons en déduire que l'écart entre le revenu de 1947 et celui de 1948 est beaucoup plus réduit et que le chiffre de 250 milliards n'est pas exagéré.

De heer Minister van Financiën heeft in de Commissie de mening vooropgezet dat, in 1948, het nationaal inkomen in ruime mate was toegenomen en 250 milliard bereikte.

De ontwikkeling van de index van de levensduurte en de gelijkheid van de index van de zwarte markt met die van de officiële markt — de eerste heeft de tweede ingehaald — bewijzen dat het nationaal inkomen overeenstemt met een werkelijke koopkracht, wat, met uitzondering van Zwitserland, niet het geval is in de overige landen van Europa.

Die verhoging van het nationaal inkomen zou ook blijken uit het feit dat het rendement van de belastingen toeneemt ondanks de in 1947 toegestane ontlastingen.

Uw verslaggever verenigt zich met dit cijfer van 250 milliard dat hieronder wordt toegelicht (1).

Indien dit zo is, dan bedraagt de last van de openbare uitgaven een vierde van het nationaal inkomen.

Verschillende leden van de Commissie waren de mening toegedaan dat die last te zwaar is. De heer Minister valt hen bij en vraagt niet beter dan die last te verminderen.

Dit is nochtans niet het eigenlijk voorwerp van het ontwerp van fiscale vereenvoudiging. Hoewel dit ten gevolge zal hebben dat in ruime mate voldoening wordt geschonken aan de gezinshoofden, zal de werkelijke fiscale ontheffing slechts kunnen gebeuren nadat de toelagen, die wij « overdrachtsuitgaven » zullen noemen, uit de Rijksbegroting zullen verdwenen zijn.

HOOFDSTUK II.

OVERDRACHTS- EN BESTUURSUITGAVEN.

De ontleding van de begrotingsuitgaven per ministerieel departement brengt ons niet nieuws.

Wij moeten trachten de Rijksuitgaven in een zo beknopt mogelijke synthese weer te geven. Het is een niet geringe verdienste van de algemene toe-

(1) *Nationaal inkomen.* — De bepaling van dit inkomen werd nog niet gedaan in België. In het *Bulletin van het Instituut voor de Statistiek*, Januari 1948, wordt uiteengezet volgens welke methode deze berekening kan worden gedaan.

In de aflevering van Augustus 1948 van het *Bulletin van het Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek* van de Leuvense Universiteit wordt het nationaal inkomen, in 1947, door Prof. Baudhuin, op 215 milliard geraamd. Dit laatste cijfer moet worden verhoogd. Inderdaad, het bedrag van de lonen, in 1947, werd slechts bekend door de jongste uitgave van het O.N.S.S. Anderzijds, zijn verschillende andere posten, bij nader onderzoek, hoger gebleken : de tantièmes van de bestuurders van N.V., de inkomsten van de vrije beroepen en de gemengde inkomsten.

Wij mogen hieruit afleiden, dat het verschil tussen het nationaal inkomen van 1947 en 1948 merkkelijk kleiner is en dat het cijfer van 250 milliard niet overdreven is.

présenté par M. le Ministre Merlot que de nous y aider.

Cette synthèse permet de se rendre compte de l'évolution suivie par les finances publiques depuis trente ans. Autrefois les finances publiques consistaient en une pure réglementation juridique dont les règles d'or constitutionnelles (principes d'annuité, spécialité, universalité et publicité) avaient pour but d'éviter toute irrégularité dans le maniement des fonds de l'Etat.

Ces règles d'or ont été conservées, quoique certains esprits à courte vue, n'en voyant que les entraves, s'efforcent d'en demander la suppression. Mais à côté de cette réglementation juridique, de plus en plus s'est fait jour la solidarité réelle qui unit les finances publiques et l'économie générale du royaume.

Cette solidarité est traduite en pratique de deux manières qui ont relégué depuis longtemps les thèses de l'économie libérale et de l'Etat gendarme :

Ou bien, et c'est la thèse des interventionnistes, les finances publiques peuvent atténuer les variations de la conjoncture. A ce sujet, plusieurs commissaires ont attiré l'attention du Ministre des Finances sur la nécessité, dans une période de dépression, de ne pas freiner la reprise économique sous le prétexte d'une justice fiscale trop pointilleuse ou d'une poursuite trop rapide des impôts arriérés qui pèsent sur la classe moyenne.

D'autres commissaires ont souligné l'injustice qu'entraînerait l'application retardée des lois sur les bénéfices extraordinaires. Tandis que les propriétaires de biens immobiliers paient un impôt normal, les détenteurs de titres qui se sont depuis la libération fortement dépréciés, devront s'acquitter de leur imposition en amputant leur capital d'avant-guerre. Aussi conviendrait-il que le Ministre propose un rectificatif à la loi.

Ou bien, et c'est la thèse des tenants de l'économie dirigée, les finances publiques permettent de modifier la structure sociale en assignant comme fonction à l'impôt une redistribution du revenu. A ce sujet, d'autres commissaires ont insisté sur la nécessité d'introduire en Belgique une économie strictement dirigée à l'instar des pays étrangers, notamment de l'Angleterre, pour résoudre entre autres les trois gros problèmes de l'heure : chômage, réparation des sinistres et logement.

Nous nous efforcerons successivement de déterminer la nature de la progression des dépenses publiques. Puis, après avoir présenté une synthèse du

lichting die ons door de heer Minister Merlot werd bezorgd, daartoe bij te dragen.

Deze synthese laat ons toe de evolutie van de openbare financiën sedert dertig jaar te volgen. Vroeger bestonden de openbare financiën in een louter juridische reglementering, waarvan de grondwettelijke gulden voorschriften (beginsel van de eenjarigheid, specialiteit, algemeenheid en openbaarheid) ten doel hadden alle onregelmatigheden te voorkomen bij het aanwenden van de Rijksgelden.

Die gulden regels werden behouden, hoewel sommige kortzichtige geesten, die er slechts de belemmeringen van zagen, steeds trachten er de afschaffing van te bekomen. Maar naast deze juridische reglementering, is steeds meer de werkelijke solidariteit op de voorgrond getreden die de openbare financiën en 's lands algemene economie verenigt.

In de practijk wordt die solidariteit op twee manieren vertolkt, die sedert lang de stellingen van de liberale economie en van de Etat-gendarme op het achterplan hebben gesteld :

Ofwel, en dit is de opvatting van de voorstanders van het interventieisme, kunnen de openbare financiën de conjunctuurschommelingen verzachten. In dit verband hebben verschillende leden van de Commissie de aandacht van de Minister van Financiën gevestigd op de noodzakelijkheid, in tijden van inzinking, de economische heropleving niet te remmen onder voorwendsel van een te zeer nagestreefde belastingrechtvaardigheid of van een te snel invorderen van achterstallige belastingen die op de middenstand drukken.

Andere leden van de Commissie hebben gewezen op de onrechtvaardigheid die zou voortvloeien uit de vertraagde toepassing van de wetten op de buitengewone winsten. Terwijl de eigenaars van onroerende goederen een normale belasting betalen, zullen de houders van effecten, die sedert de bevrijding veel aan waarde hebben ingeboet, hun belasting moeten kwijten door hun vooroorlogs kapitaal aan te spreken. Het zou dan ook passen, dat de Minister een verbetering aan de wet zou voorstellen.

Ofwel, en dit is het standpunt van de voorstanders der geleide economie, laten de openbare financiën toe de maatschappelijke structuur te wijzigen door aan de belasting de taak op te leggen het inkomen te herverdelen. In dit verband hebben andere leden van de Commissie de nadruk gelegd op de noodzakelijkheid in België een streng geleide economie in te voeren, in navolging van de vreemde landen, o.m. Groot-Brittannië, om, onder meer, een oplossing te geven aan drie grote vraagstukken van het ogenblik, d.i. : de werkloosheid, de schadeloosstelling van de geteisterden en de huisvesting.

Wij zullen trachten trapsgewijze de aard te bepalen van de aangroei der openbare uitgaven. Vervolgens, na een synthese te hebben gemaakt van de

budget de 1949, nous ventilerons ces dépenses pour déterminer quelle est la politique du Gouvernement.

Quant au budget de 1948, le Ministre des Finances a assuré la Commission que le déficit serait fortement réduit malgré un milliard de dépenses dues à des lois nouvelles, malgré la forte augmentation des subventions économiques et grâce à une plus-value de recettes de l'ordre de 5 milliards. Nous renvoyons pour ces points aux indications figurant en annexes.

§ 1. Les dépenses de l'État depuis la libération.

Nous constatons tout d'abord une progression régulière des dépenses ordinaires depuis la libération, de l'ordre de 10 à 15 % d'augmentation annuelle, d'après le tableau suivant :

Années	Recettes ordinaires	Recettes totales	Dépenses ordinaires
Jaren	Gewone ontvangsten	Totale ontvangsten	Gewone uitgaven
1945	21.2	21.2	28.3
1946	42.2	60.6	31.9
1947	46.4	53.8	36
1948	56.6	65.6	41.5
1949	59.4	66.7	47.7

Nous devons donc rechercher quelle est la catégorie de dépenses affectée par cette progression afin de déterminer si cette augmentation a porté davantage sur les dépenses de transfert ou sur des dépenses administratives.

Qu'entendons-nous par là ?

Dans le cas des dépenses de transfert, il s'agit d'une redistribution des revenus sans contre-partie, c'est-à-dire sans création de biens ou de services nouveaux.

« Il s'agit essentiellement, dit M. Laufenburger, de prélèvements directs ou indirects (c'est-à-dire sur le revenu comme tel ou sur son emploi lors de la dépense) qui servent à former des revenus soit auprès de certaines catégories des membres de la collectivité, soit auprès de leur généralité sans recevoir de contre-partie productive ⁽¹⁾. »

On fait rentrer couramment dans les dépenses de transfert :

1° Les dépenses sociales et de répartition, soit l'assistance, les pensions, habitation, allocations familiales, assurances diverses;

⁽¹⁾ Loc. cit., p. 153.

begroting voor 1949, zullen wij overgaan tot de schifting van die uitgaven, om aan te tonen welke de politiek is van de Regering.

Wat de begroting voor 1948 betreft, heeft de Minister van Financiën de Commissie verzekerd dat het tekort merkkelijk zou worden ingekrompen, ondanks een milliard uitgaven voortvloeiend uit nieuwe wetten, ondanks de grote verhoging van de economische toelagen en dank zij een meeropbrengst aan ontvangsten van circa 5 milliard. Nopens die punten verwijzen wij naar de in bijlage voorkomende gegevens.

§ 1. De Rijksuitgaven sedert de bevrijding.

In de eerste plaats, stellen wij, sinds de bevrijding, een regelmatige aangroei vast van de gewone uitgaven, met ongeveer 10 à 15 t.h. 's jaars, zoals blijkt uit volgende tabel :

Dépenses extraordinaires et de guerre	Total des dépenses	Déficit	%
Buitengewone en oorlogsuitgaven	Totale uitgaven	Tekort	
28.7	57	35.8	63
65.8	97.7	37.1	38
49.8	85.8	32	37
37.5	79	13.4	17
23.8	71.5	4.8	7

Wij moeten dus nagaan op welke categorie uitgaven die progressie slaat om te bepalen of die verhoging het meest betrekking heeft op de overdrachtsuitgaven of op de bestuursuitgaven.

Wat verstaan wij hierdoor ?

In het geval van de overdrachtsuitgaven heeft men te doen met een herverdeling van de inkomsten zonder tegenprestatie, d.i., zonder dat nieuwe goederen of diensten ontstaan.

« Hoofdzakelijk gaat het hier, volgens de heer Laufenburger, om rechtstreekse of onrechtstreekse afnemingen (d.i. op het inkomen als dusdanig of op het gebruik er van bij het doen van uitgaven) die dienen om inkomsten te vormen hetzij voor sommige categorieën gemeenschapsleden, hetzij bij de algemeenheid er van, zonder een productieve tegenprestatie te ontvangen » ⁽¹⁾.

Meestal worden als overdrachtsuitgaven beschouwd :

1° De maatschappelijke en omslaguitgaven, zijnde onderstand, pensioenen, huisvesting, gezinstoelagen, allerlei verzekeringen;

⁽¹⁾ Loc. cit., blz. 153.

2° Les dépenses économiques au sens strict du terme anglais « subsidy », c'est-à-dire un versement effectué par l'Etat soit à la production, soit à la circulation, soit à la consommation, en vue d'abaisser le prix de vente de certaines denrées de première nécessité au-dessous du prix de revient effectif.

Dans le cas des dépenses d'administration, il s'agit de versements liés, tout au moins dans une certaine mesure, à la production, par exemple les dépenses de travaux publics et les dépenses de fonctionnement des services de l'Etat. C'est pourquoi le terme générique « dépenses d'administration » nous paraît plus exact que le terme usuellement employé « dépenses productives ».

Nous avons demandé récemment la détermination de la nature des progressions de dépenses pour les exercices 1947, 1948 et 1949. Ce renseignement n'avait pu encore nous parvenir au moment de la rédaction de ce rapport.

§ 2. Synthèse du budget ordinaire de 1949.

Le budget ordinaire comprend 60 milliards 100 millions, soit :

47 milliards 700 de dépenses ordinaires,
12 milliards 400 de dépenses de guerre.

Si nous appelons postes incompressibles ceux qui proviennent d'une dette de l'Etat sous forme du droit acquis à des créanciers porteurs de titres, de rentes ou de pensions, nous découvrons avant tout fonctionnement des services publics :

I. — La dette : 8 milliards 400.

II. — Les pensions, 8 milliards 500, dont nous déduisons les pensions civiles pour les joindre aux dépenses d'administration, soit 6 milliards 850.

III. — Les non-valeurs : 5 milliards.

Il s'agit, dans ce dernier cas, « d'un budget financier des non-valeurs sur impôts, de la restitution de droits indûment perçus de la part de certaines collectivités dans les impôts perçus par l'Etat et de remboursements divers » (*Exposé général*, p. 145).

IV. — Viennent ensuite les dépenses d'administration générale.

L'exposé général en chiffre le total à 16 milliards 7, mais votre rapporteur estime que ce montant, beaucoup plus élevé, atteint 23 milliards 4, comme il s'en expliquera plus loin.

Ce chiffre n'est pas encore définitif et doit être majoré du coût du fonctionnement de tous les établissements parastataux.

Le dénombrement de ces parastataux a été fait dans l'exposé général du budget de 1948. Leur liste dépas-

2° De uitgaven van economische aard, naar de strenge betekenis van het Engels woord « subsidy », zijnde een door de Staat gedane storting voor de productie, het verkeer of voor het verbruik, om de verkoopprijs van sommige allernoodzakelijkste producten beneden de werkelijke kostprijs te brengen.

In het geval van de bestuursuitgaven gaat het, ten minste tot op zekere hoogte, om stortingen die verband houden met de productie, bij voorbeeld de uitgaven voor openbare werken en de uitgaven voor werking der Rijksdiensten. Daarom lijkt ons de soortnaam « bestuursuitgaven » juister dan de gewoonlijk gebruikte benaming : « productieve uitgaven ».

Wij hebben onlangs gevraagd te willen zeggen welke de aard is van de geleidelijke toeneming van de uitgaven voor de dienstjaren 1947, 1948 en 1949. Bij het opmaken van dit verslag had deze inlichting ons nog niet kunnen bereiken.

§ 2. Synthese van de gewone begroting voor 1949.

De gewone begroting bedraagt 60 milliard 100 miljoen, te weten :

47 milliard 700 gewone uitgaven,
12 milliard 400 oorlogsuitgaven.

Indien wij de benaming van oninkrimpbare posten geven aan diegene die voortvloeien uit een Rijks-schuld in de vorm van het verworven recht van schuldeisers, houders van effecten, renten of pensioenen, dan bemerken wij, vóór iedere werking van de openbare diensten :

I. — Schuld : 8 milliard 400.

II. — Pensioenen, 8 milliard 500, waarvan wij de burgerlijke pensioenen aftrekken om ze bij de bestuursuitgaven te voegen, zegge 6 milliard 850.

III. — Kwade posten : 5 milliard.

In dit laatste geval gaat het over « een financiële begroting van kwade posten inzake belastingen, de teruggave van ten onrechte geheven rechten, het aandeel van sommige collectiviteiten in de door de Staat geïnde belastingen en de diverse terugbetalingen » (*Algemene toelichting*, blz. 145).

IV. — Vervolgens komen de uitgaven van algemeen bestuur in aanmerking.

De algemene toelichting bepaalt het totaal bedrag er van op 16 milliard 7, maar uw verslaggever acht dat dit bedrag veel hoger is, zegge 23 milliard 4, zoals verder zal worden uitgelegd.

Dit cijfer is nog niet definitief en dient verhoogd met de werkingskosten van alle parastatale instellingen.

De telling dezer parastatale instellingen kwam in de algemene toelichting van de begroting van 1948

sait la centaine, et nous attendons avec impatience la connaissance de leur effectif et de la part d'intervention de l'Etat et de leurs dépenses d'administration.

V. — Le poste des *subventions*, déduction faite des dépenses aux pouvoirs subordonnés, est réduit à 3 milliards 6, dont :

1 milliard pour le chômage;
1 milliard 7 pour assurance maladie-invalidité, obligatoire et libre.

VI. — Le poste des *autres dépenses* se réduit à 666 millions. Son détail sera indiqué plus loin.

Les derniers postes qui absorbent les recettes de l'Etat sont rangés dans les dépenses de guerre.

VII. — Dommages de guerre :

Aux biens	2,7
Aux personnes	900

3 milliards 6

La Trésorerie étant à l'aise, le Ministre des Finances a déclaré à la Commission qu'il pourrait décaisser des sommes importantes dès que le mécanisme de la loi se déclancherait.

VIII. — *Subventions économiques* (dépenses de guerre) : 7 milliards.

Arriérés des réquisitions, indemnités militaires, accords financiers, non-values, dotations et divers : 1 milliard 6, soit pour le budget ordinaire, un total de 60 milliards 100.

§ 3. Analyses du budget de 1949.

Nous décomposons le budget en 4 catégories, puis nous reprenons le détail des catégories I et II.

I. — Au titre de *dépenses de transfert* nous indiquons :

	En milliards	
	1949	1948
1. Subventions figurant au budget ordinaire ...	3.6	2.4
2. Pensions ...	6.85	5.4
3. Service de la dette ...	8.4	8.1
4. Subventions économiques figurant dans les dépenses de guerre ...	7	12
5. Autres dépenses sociales ...	0.666	
Soit un total de	26.516	

II. — Au titre des *dépenses d'administration* ... 23.4

III. — Au titre des *dépenses de guerre* :

Dommages de guerre aux personnes et aux biens ...	3.6	4.9
Arriérés de réparation, indemnités, accords financiers, etc. ...	1.2	

IV. — Non-valeurs et remboursements :

Dotations et divers ...	5.4	5
-------------------------	-----	---

Total... 60

voor, en wij wachten ongeduldig op de mededeling van de personeelssterkte er van, alsmede van het beloop van de Staatstussenkomst en van de bestuurs-uitgaven van bedoelde instellingen.

V. — Het hoofdstuk der *toelagen*, na aftrek der sommen verleend aan de ondergeschikte besturen, wordt op 3 milliard 6 teruggebracht. waarvan :

1 milliard voor de werkloosheid;
1 milliard 7 voor verplichte en vrije verzekering tegen ziekte en invaliditeit.

VI. — Het hoofdstuk « *andere uitgaven* » wordt herleid tot 666 millioen. Het detail er van zal verder worden aangegeven.

De laatste hoofdstukken, die de Rijksontvangsten opsorpen, worden onder de oorlogsuitgaven gerangschikt.

VIII. — Oorlogschade :

Aan goederen	2,7
Aan personen	900

3 milliard 6

Daar de Schatkist er goed voor stond, heeft de Minister van Financiën voor de Commissie verklaard, dat hij belangrijke sommen zou kunnen vrij maken, zodra het mechanisme van de wet zou loskomen.

VIII. — *Economische toelagen* (oorlogsuitgaven) : 7 milliard.

Achterstallen voor opeisingen, militaire vergoedingen, financiële overeenkomsten, kwade posten, dotatiën en verschillende : 1 milliard 6, zegge voor de gewone begroting een totaal bedrag van 60 milliard 100.

§ 3. Ontleding van de begroting voor 1949.

Wij delen de begroting in in 4 categorieën en hernemen dan in bijzonderheden categorieën I en II.

I. — Als *overdrachtsuitgaven* hebben wij :

	In milliard	
	1949	1948
1. Toelagen voorkomend op de gewone begroting	3.6	2.4
2. Pensioenen : ...	6.85	5.4
3. Rijksschuld	8.4	8.1
4. Economische toelagen voorkomend in de oorlogsuitgaven ...	7	12
5. Andere sociale uitgaven ...	0.666	
Hetzij in totaal	26.516	

II. — Als *bestuursuitgaven* ... 23.4

III. — Als *oorlogsuitgaven* :

Vergoeding van oorlogsschade aan personen en goederen ...	3.6	4.9
Achterstallige herstelvergoedingen, vergoedingen, financiële overeenkomsten, enz. ...	1.2	

IV. — Kwade posten en terugbetalingen :

Dotaties en verschillende ...	5.4	5
-------------------------------	-----	---

Totaal... 60

Le budget de 1948 a subi une évolution qui ne nous permet pas pour l'instant de fournir des chiffres qui apportent la comparaison exacte des dépenses d'administration et du total des dépenses ordinaires et de guerre.

C'est ainsi que le budget complété par les crédits supplémentaires votés en juillet (*Doc. Sénat*, n° 441, session 1947-1948) portait les subventions économiques de 8.5 à 12, et allouait au Ministre de l'Intérieur un subside de 500 millions à répartir entre les communes. A ce moment, le total des dépenses ordinaires et de guerre atteignait 41 milliards 500 et 19 milliards 845, soit une majoration de plus de 3 milliards sur les prévisions. En outre, le Conseil des Ministres est actuellement saisi d'un feuillet de crédits supplémentaires qui modifiera à nouveau certains postes du budget de 1948.

IV. — (Postes repris sous les 1° et 2°.)

A. — Dépenses de transfert.

1° Subventions figurant au budget ordinaire :

	En millions de francs
Sécurité sociale :	
Assurances maladies, invalidité, obligatoires et li- bres	1.1
Chômage	0.880
Santé publique (dont le subside à l'O.N.E. de 257 mil- lions)	0.323
Agriculture et ravitaillement	0.084
Communications et transports	0.168
Commerce, industrie, artisanat	0.106
Tourisme	0.020
Beaux-arts	0.232
Sciences	0.102
Recherche scientifique	0.106
Combattants et victimes de la guerre	0.182
Divers	0.297
Total	3.600

2° Pensions :

Toute réforme risque en réalité de provoquer un supplément de dépenses.

CATEGORIES	Nombre présumé des pensions en 1949 <i>Vermoeindelijk aantal pensioenen in 1949</i>
I. Pensions civiles	30,999
II. Pensions militaires	32,040
III. Pensions des veuves et orphelins	27,222
IV. Caisse des ouvriers de l'Etat	3,300
V. Pensions de guerre	496,450
VI. Rentes afférentes aux ordres nation- aux.	17,164
VII. Pensions de prévoyance sociale	400,785
VIII. Pensions des ouvriers mineurs	87,302
IX. Divers	Divers — <i>Diversen</i>

Total du budget des Pensions.

De begroting voor 1948 heeft een evolutie ondergaan die ons op dit ogenblik niet toelaat cijfers te verstrekken die een nauwkeurige vergelijking bezorgen tussen de bestuursuitgaven en het totaal van de gewone en de oorlogsuitgaven.

Aldus werd de begroting aangevuld door de in Juli gestemde bijkredieten (*Stuk. Sen.*, n° 441, zitt. 1947-1948), die de economische toelagen van 8.5 op 12 brachten en aan de Minister van Binnenlandse Zaken een subsidie toekenden van 500 miljoen, te verdelen onder de gemeenten. Op dat ogenblik bedroeg het totaal van de gewone uitgaven en van de oorlogsuitgaven 41 milliard 500 en 19 milliard 845, zegge een vermindering met meer dan 3 milliard op de ramingen. Bovendien is thans aan de Minister-raad een feuilleton bijkredieten voorgelegd, waardoor opnieuw sommige posten van de begroting voor 1948 zullen worden gewijzigd.

IV. — (Posten vermeld onder 1° en 2°.)

A. — Overdrachtsuitgaven.

1° Toelagen voorkomende op de gewone begroting :

	In miljoenen frank
Maatschappelijke zekerheid :	
Verzekeringen tegen ziekte, invaliditeit, verplichte en vrije	1.1
Werkloosheid	0.880
Volksgezondheid (waarvan toelage van 257 miljoen aan het N.W.K.)	0.323
Landbouw en ravitaillement	0.084
Verkeerswezen en vervoer	0.168
Handel, nijverheid, ambachtswezen	0.106
Toerisme	0.020
Schone kunsten	0.232
Wetenschappen	0.102
Wetenschappelijke onderzoek	0.106
Strijders en slachtoffers van de oorlog	0.182
Diversen	0.297
Totaal	3 600

2° Pensioenen :

Elke hervorming dreigt in werkelijkheid bijkomende uitgaven te veroorzaken.

Charge budgétaire (en millions) <i>Begrotingslast (in miljoenen)</i>	CATEGORIEËN
1,657.2	I. Burgerlijke pensioenen.
1,142.7	II. Militaire pensioenen.
—	III. Weduwen- en wezenpensioenen.
15.1	IV. Rijkswerkkledenkas.
3,544.0	V. Oorlogspensioenen.
12.1	VI. Rente betreffende nationale ere- lekens.
951.0	VII. Pensioenen voor sociale voorzorg.
1,097.0	VIII. Pensioenen der mijnwerkers.
120.4	IX. Diversen.

8,539.5

Totaal begroting van Pensioenen.

M. le Ministre des Finances a exprimé ses inquiétudes au sujet d'une augmentation du chômage. Il a assuré la Commission que le système de sécurité sociale repose sur une ère financière indépendante (à l'exception du chômage) et que l'équilibre était assuré, hormis l'assurance maladie avec un déficit de 250 millions pour 1948.

3° Service de la Dette : 8 milliards 4.

Monsieur le Ministre des Finances a indiqué que la dette flottante avait été réduite et que la proportion de l'ensemble de la dette par rapport au revenu national était raisonnable.

De heer Minister van Financiën gaf uiting aan zijn bezorgdheid omtrent toeneming van de werkloosheid. Aan de Commissie gaf hij de verzekering dat het stelsel van de maatschappelijke zekerheid op een volkomen onafhankelijke basis berust (de werkloosheid uitgezonderd) en dat het evenwicht verzekerd is, behalve van de verzekering tegen ziekte, die voor 1948 een tekort boekte van 250 miljoen.

3° Rijksschulddienst : 8 milliard 4.

De heer Minister van Financiën heeft er op gewezen, dat de vlottende schuld ingekrompen werd en dat de verhouding van de gezamenlijke schuld in verhouding tot het nationaal inkomen redelijk was.

En milliards de francs. — In milliard frank.

	31 décembre 1939	31 décembre 1947	30 septembre 1948	
	31 December 1939	31 December 1947	30 September 1948	
Dette intérieure consolidée	—	98,447	130,794	Gecoördineerde binnenlandse schuld.
Dette intérieure flottante (moyen et court terme).	—	148,737	109,302	Vlottende binnenlandse schuld (halflange en korte termijn).
Dette totale intérieure	55	247,184	239,906	Totale binnenlandse schuld.
Revenu national	65	—	250	Nationaal inkomen.

Mais il y a lieu d'observer, comme le fait M. Dequae, rapporteur du budget de la Dette publique (Doc. n° 10, session 1948-1949), que cette intégration de la dette flottante dans la dette consolidée est due exclusivement à l'assainissement du bilan de la Banque Nationale.

Il y a lieu de rappeler que la charge de 8 milliards 4 est partiellement compensée par le produit des intérêts dus pour le recouvrement tardif des impôts extraordinaires (5 %), soit 805 millions.

Un membre de la Commission a demandé la suppression de cet intérêt. Le Ministre des Finances a combattu cette suggestion en faisant remarquer qu'en contrepartie, l'Etat est tenu de payer un intérêt sur le montant de l'emprunt d'assainissement monétaire (3 ½ %).

4° Subventions économiques figurant aux dépenses de guerre :

	En millions de francs	
	1949	1948
1. Produits alimentaires indigènes et importés ...	800	500
2. Allocations compensatoires	2,770	5,800
3. Compensation pour l'insuffisance du prix du gaz fourni aux consommateurs	205	1,000
4. Subvention à l'industrie charbonnière	1,000	
5. Subvention à la S.N.C.F.B.	2,000	1,250
6. Régularisation du solde du déficit sur produits industriels importés	225	
7. Crédits supplémentaires, (postes 1 et 4) votés en juillet 1948		3,500
Totaux...	7,000	12,050

Er moet evenwel worden aangestipt, zoals gedaan werd door de heer Dequae, verslaggever van de Rijksschuldbegroting (Stuk n° 10, zittingsjaar 1948-1949), dat de opnemng van de vlottende schuld in de geconsolideerde schuld uitsluitend te wijten is aan de sanering van de balans van de Nationale Bank.

In herinnering moet worden gebracht dat de last van 8 milliard 4 gedeeltelijk wordt gecompenseerd door de opbrengst van de interesten verschuldigd voor de laattijdige inning van de buitengewone belastingen (5 t.h.), hetzij 805 miljoen.

Door een lid van de Commissie werd de afschaffing gevraagd van die interest. De Minister van Financiën heeft die suggestie bestreden door te wijzen op het feit dat de Staat, als tegenprestatie, gehouden is tot betaling van een interest op het bedrag van de muntsaneringslening (3 ½ t.h.).

4° Economische toelagen voorkomend onder de oorlogsuitgaven :

	In miljoenen frank	
	1949	1948
1. Inlandse en ingevoerde voedingswaren	800	500
2. Compensatievergoedingen	2,770	5,800
3. Compensatie voor de onvoldoende prijs voor het aan de verbruikers geleverde gas	205	1,000
4. Toelage aan de steenkolenlijverheid	1,000	
5. Toelage aan de N.M.B.S.	2,000	1,250
6. Regularisatie van het saldo van het tekort op ingevoerde industriële producten	225	
7. Bijkredieten (posten 1 en 4) gestemd in Juli 1948		3,500
Totaal...	7,000	12,050

Un nouveau feuillet de crédits supplémentaires est en préparation. Il majorera à nouveau les subventions économiques.

5° Autres dépenses :

	En millions de francs
Frais d'entretien des aliénés, anormaux, infirmes ...	202
Dépenses pour prophylaxie générale ...	8.6
Allocations aux mutilés et estropiés ...	346
Encouragements divers aux ouvriers mineurs (primes, titres de voyage gratuits) ...	72
Liquidation de l'Institut assurance-invalidité pour ouvriers à Malmedy ...	15
Lutte contre épizooties ...	17.6
Dommages de guerre 1914-1918 ...	5.4

B. — Les dépenses d'administration.

L'exposé général en chiffre le total à 16 milliards 7.

Nous sommes portés à croire que ce montant est beaucoup plus élevé, car nous y incorporons :

Dépenses d'administration relevant des dépenses de guerre ...	500,000,000
Les pensions civiles ...	1,657,000,000
Les subventions aux provinces et aux communes ...	2,083,000,000
Une prévision globale pour augmentation des 5 % des traitements de fonctionnaires non prévue lors de l'impression des budgets ...	640,000,000
La majeure partie du poste intitulé « Autres dépenses », dont on trouvera la liste en annexe (voir annexe D, p. 18) ...	900,000,000
Le poste des Travaux (entretien courant des immeubles) ...	900,000,000
	6,680,000,000

Voici que le poste primitif de 16 milliards 7 est majoré de 6 milliards 680 et devient 23 milliards 380.

Les dépenses d'administration correspondent approximativement, à concurrence des deux tiers, à des rémunérations, indemnités et dépenses de service social.

En effet, nous pouvons récapituler à ce titre :

5,235,000,000 sur 6,536,000,000 pour dépenses des départements ministériels.
7,800,000,000 sur 10,237,000,000 pour dépenses des corps de l'armée, de l'enseignement, de la magistrature et des cultes.
1,657,000,000 pour pensions civiles.
1,365,000,000 (65 % des subsides aux provinces et aux communes correspondant aux dépenses d'administration générale et instruction publique).
640,000,000 (augmentation de 5 % du traitement des fonctionnaires).
284,000,000 repris dans le poste des autres dépenses.

16,981,000,000 sur 23,389,000,000.

Een nieuwe lijst van bijkredieten is in voorbereiding, waardoor de economische toelagen een nieuwe verhoging zullen ondergaan.

5° Andere uitgaven :

	In miljoenen frank
Onderhoudskosten van krankzinnigen, abnormalen, gebrekkigen ...	202
Uitgaven voor algemene voorbehoeding tegen ziekten ..	8.6
Vergoedingen aan verminkten en gebrekkigen ...	346
Diverse aanmoedigingen voor mijnwerkers (premies, kosteloze reisebewijze) ...	72
Vereffening van het Instituut voor verzekering tegen invaliditeit voor arbeiders te Malmedy ...	15
Strijd tegen de veeziekten ...	17.6
Oorlogsschade 1914-1918 ...	5.4

B. — Bestuursuitgaven.

De algemene toelichting bepaalt het totaal bedrag er van op 16 milliard 7.

Wij zijn geneigd te geloven, dat dit bedrag veel hoger is, want wij nemen er in op :

Bestuursuitgaven, die tot de oorlogsuitgaven behoren ...	500,000,000
Burgerlijke pensioenen ...	1,657,000,000
De toelagen aan de provinciën en aan de gemeenten ...	2,083,000,000
Een globale raming wegens verhoging met 5 t.h. van de wedden van het personeel, die niet werd voorzien bij het drukken van de begrotingen ...	640,000,000
Het grootste deel van het hoofdstuk « Andere uitgaven », waarvan de lijst in de bijlage te vinden is (zie bijlage D, blz. 18) ..	900,000,000
Het hoofdstuk « Werken » (lopend onderhoud der gebouwen) ...	900,000,000
	6,680,000,000

Aldus wordt de oorspronkelijke post van 16 milliard 7 verhoogd met 6 milliard 680, hetzij samen 23 milliard 380.

De bestuursuitgaven stemmen bij benadering tot beloop van de twee derden overeen met bezoldigingen, vergoedingen en uitgaven voor maatschappelijk dienstbetoon.

Wij mogen inderdaad als dusdanig samenvatten :

5,235,000,000 op 6,536,000,000 voor uitgaven der ministeriële departementen.
7,800,000,000 op 10,237,000,000 voor uitgaven van leger, onderwijs, magistratuur en erediensten.
1,657,000,000 voor de burgerlijke pensioenen.
1,365,000,000 (65 t.h. van de toelagen aan de provinciën en gemeenten, overeenstemmend met de uitgaven van algemeen bestuur en van openbaar onderwijs).
640,000,000 (verhoging met 5 t.h. van de wedde der ambtenaars).
284,000,000 vermeld in de post der andere uitgaven.

16,981,000,000 op 23,389,000,000.

En recherchant les causes de l'augmentation certaine des dépenses d'administration, nous devons mentionner :

Une augmentation du poste « pension civiles »	550,000,000
Une récente augmentation de 5 % du traitement des fonctionnaires	640,000,000
La majoration des subsides aux pouvoirs subordonnés	1,000,000,000

Des commissaires se sont étonnés qu'aux pages 107 et suivantes de l'exposé général, le Gouvernement propose des extensions de cadres dans différents départements entraînant une dépense de 72 millions. Ils se réservent d'en subordonner l'acceptation à une réduction d'autres crédits lors de la discussion des budgets.

En demandant la suppression de certains départements, des membres de la Commission ont tenu à souligner non pas le sens symbolique de leur suggestion, qui a d'ailleurs été partiellement suivie, mais sa portée pratique : la multiplicité de départements conduit à la multiplication des services généraux comprenant cadres, bibliothèques, revues, service social, etc.

Tout en reconnaissant que les services d'administration non seulement sont nécessaires mais liés à la production, des commissaires ont déclaré, soit que le chiffre des dépenses d'administration était trop élevé, soit que le rendement de certains fonctionnaires était insuffisant, soit qu'il existait un manque de psychologie chez certains autres.

Dans sa réponse, le Ministre des Finances a rappelé que toute administration entraînait des abus inévitables. « Il n'y a pas de gabegie, comme on veut le faire croire au public », dit-il. « Notre administration, où vous pouvez toujours trouver des améliorations que vous me suggérerez et que j'adopterai, n'est pas pléthorique au regard des pays étrangers. Il faut augmenter le traitement de certains fonctionnaires dont la situation est intenable ou qui ne doivent être exposés à aucune tentation. »

L'attention de la Commission a été attirée sur la complication de certaines lois, par exemple celle des dommages de guerre, qui a obligé le Ministre de la Reconstruction à posséder un cadre de 3,400 fonctionnaires.

Onder de oorzaken van de zekere verhoging van de bestuursuitgaven moeten wij vermelden :

Verhoging van de post « burgerlijke pensioenen » ...	550,000,000
Een recente verhoging met 5 % van de wedde der ambtenaars	640,000,000
Verhoging van de toelagen aan de ondergeschikte besturen	1,000,000,000

Leden van de Commissie gaven uiting aan hun verwondering over het feit dat op bladzijden 107 en volgende van de algemene toelichting door de Regering kaderuitbreidingen worden voorgesteld in verschillende departementen, waarvoor een uitgave van 72 miljoen wordt vereist. Zij maken de aanvaarding er van ondergeschikt aan een inkrimping van andere kredieten bij de behandeling van de begrotingen.

Door aan te dringen op afschaffing van sommige departementen, hebben leden van de Commissie de nadruk willen leggen, niet op de symbolische aard van hun suggestie, waarop trouwens gedeeltelijk werd ingegaan, doch op de praktische betekenis er van : vermenigvuldiging van de departementen leidt tot vermenigvuldiging van de algemene diensten met hun kaders, bibliotheken, tijdschriften, maatschappelijk dienstbetoon, enz.

Hoewel zij toegeven dat de bestuursdiensten niet alleen noodzakelijk zijn maar in verband staan met de productie, hebben sommige leden verklaard, ofwel dat het cijfer der bestuursuitgaven te hoog was, ofwel dat het rendement van sommige ambtenaren ontoereikend was, ofwel dat het bij sommigen aan psychologisch doorzicht ontbrak.

In zijn antwoord heeft de Minister van Financiën herinnerd aan het feit, dat elk bestuur onvermijdelijk aanleiding geeft tot misbruiken. « Er bestaat geen wanbeheer, zoals men het aan het publiek wil doen geloven, zegt hij. Ons bestuur, waarin gij steeds de verbeteringen kunt vinden die gij me zult aanprijzen en die ik zal toepassen, is niet overbevolkt, zo men een vergelijking maakt met andere landen. Het is nodig de wedde te verhogen van sommige ambtenaren wier toestand ophoudbaar is of die niet aan verlakking mogen worden blootgesteld. »

De aandacht van de Commissie werd gevestigd op de ingewikkelde aard van sommige wetten, bij voorbeeld deze op de oorlogsschade, waardoor de Minister van Wederopbouw verplicht is een kader van 3,400 ambtenaren te bezitten.

CHAPITRE III.

**LES FACTEURS DES FINANCES PUBLIQUES
ET LES PROBLÈMES
SOULEVÉS PAR L'EXPOSÉ GÉNÉRAL.**

Le budget général de l'Etat doit s'apprécier non seulement en fonction du revenu national et de la politique de la dette, mais encore de la balance des paiements et du gage monétaire. On trouvera des précisions à cet égard en annexe à ce rapport.

Sous peine d'alourdir de façon excessive le présent rapport, il n'a pas été possible d'y traiter différents points qui intéressent la bonne santé des finances publiques, à savoir :

a) *La réduction des déficits depuis la libération (voir Exposé général, p. 35).*

Dans le projet de budget général les dépenses de transfert dépassent le montant des dépenses d'administration. Cependant le Gouvernement a manifesté de façon formelle son intention de les réduire. Comme première preuve il nous propose un montant allégé de subventions économiques (7 milliards contre 12 et plus en 1948). Les leçons de l'augmentation considérable des subventions en 1948 ne doivent pas être perdues et nous démontrent la nécessité d'une refonte de la S.N.C.F.B. et d'une politique précise en matière charbonnière. Nous attendons toujours que nous soit proposée la convention que doit passer la S.N.C.F.B. avec l'Etat pour le remboursement des avances dont elle a bénéficié. Nous attendons aussi du Gouvernement qu'aucune préoccupation électorale ne vienne alourdir le budget de 1949 pendant son exécution.

Quant aux dépenses d'administration, votre Commission unanime ainsi que le Ministre en ont estimé la charge trop lourde.

Votre rapporteur estime qu'en matière de réforme administrative, il ne faut pas se leurrer; seuls les matériaux pour cette réforme peuvent être proposés en l'espace d'un an; en outre, toute réforme entraînera un surcroît de dépenses avant de produire des fruits. Toutefois il convient que le Gouvernement mette fin aux abus précis dès que ceux-ci lui sont signalés par des membres du Parlement.

b) *La suppression des avances de trésorerie, qui constituaient un budget occulte qui a été définitivement assaini par le projet d'intégration des avances de 120 milliards (n° 43, session 1946-1947).*

Votre rapporteur se propose de vous soumettre prochainement un exposé sur ce sujet.

c) *La pratique des crédits supplémentaires.*

HOOFDSTUK III.

**FACTOREN VAN DE OPENBARE FINANCIËN
EN DOOR DE ALGEMENE
TOELICHTING OPGEWORPEN VRAAGSTUKKEN.**

De algemene Rijksbegroting moet niet alleen worden beoordeeld in verband van het nationaal inkomen en van de Rijksschuldpolitiek, maar ook van de betalingsbalans en van de muntzekerheid. Dienaangaande kan men in de bijlage van dit verslag bijzonderheden vinden.

Om dit verslag niet al te lang te rekken, is het niet mogelijk geweest er verschillende punten in te behandelen die verband houden met de goede staat der openbare financiën, te weten :

a) *De inkrimping der tekorten sedert de bevrijding (zie Algemene toelichting, blz. 35).*

In de algemene begroting is het bedrag van de overdrachtsuitgaven hoger dan dit van de bestuursuitgaven. De Regering heeft evenwel uitdrukkelijk haar voornemen te kennen gegeven ze in te krimpen. Als eerste bewijs stelt zij ons een verminderd bedrag voor van economische toelagen (7 milliard tegen 12 en meer in 1948). Maar de les van de aanzienlijke verhoging van de toelagen in 1948 mag niet nutteloos zijn. Zij bewijst hoe een hervorming van de N.M.B.S. noodzakelijk is evenals een goed omlijnde kolenpolitiek. Wij wachten nog steeds op het voorstel van overeenkomst die de N.M.B.S. moet sluiten met de Staat voor de terugbetaling van de voorschotten die zij heeft genoten. Wij verwachten ook vanwege de Regering dat geen enkele verkiezingszorg de begroting voor 1949 tijdens de uitvoering er van zal komen bezwaren.

Wat de bestuursuitgaven betreft, hebben de leden van de Commissie, eenparig, alsook de Minister, de last er van te zwaar gevonden.

Uw verslaggever is van oordeel dat men zich op gebied van bestuurshervormingen niet te veel moet voorstellen; alleen het materiaal voor die hervorming kan in de tijdspanne van een jaar worden voorbereid; bovendien zal iedere hervorming een verhoging van uitgaven medebrengen vooraleer vruchten op te leveren. Het past, evenwel, dat de Regering een einde zou maken aan welbepaalde misbruiken, zodra deze haar ter kennis worden gebracht door leden van het Parlement.

b) *De afschaffing van de thesaurievoorschotten, die een verborgen begroting uitmaakten welke voor goed werd gesaneerd door het ontwerp tot integratie van de voorschotten ten belope van 120 milliard (n° 43, zittingsjaar 1946-1947).*

Uw verslaggever neemt zich voor U eerlang een uiteenzetting dienaangaande voor te leggen.

c) *Het gebruik van bijkredieten.*

d) *Le dépôt des comptes dont le retard est particulièrement nocif, étant donné que ce dépôt avait pour effet de stimuler la liquidation des dépenses.*

*
**

Le rapporteur attire l'attention de la Chambre sur ces différents facteurs qui doivent être pris en considération pour apprécier les dépenses budgétaires qui vous sont proposées.

La présentation des budgets de 1949 est le fruit d'une collaboration entre les pouvoirs exécutif et législatif. L'exposé général constitue un instrument indispensable qui pourra toujours être amélioré dans le détail, notamment par une présentation des tableaux sous forme de dépliants et par la suppression de certaines rubriques pour alléger un document qui rebute quelque peu le parlementaire.

*
**

Le problème des transferts soulevé à la page 11 de l'exposé général peut se résumer comme suit :

Le détail de répartition entre divers services d'un même département, d'un crédit repris à la loi budgétaire, a dû être reporté dans le programme justificatif pour des raisons de technique. Le Comité du Budget aurait le pouvoir de modifier cette répartition entre services d'un même département.

Votre rapporteur estime que ce procédé serait contraire au principe constitutionnel de la spécialité budgétaire. Il demande à la Commission des Finances et à la Chambre de ne pas suivre sur ce point l'interprétation du Gouvernement.

*
**

Le budget des Voies et Moyens a été voté à l'unanimité moins une voix.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A. PARISIS.

Le Président,
Fr. VAN BELLE.

d) *Het indienen van rekeningen waarvan de vertraging bijzonder schadelijk is, daar dit indienen ten gevolge had de betaling der uitgaven aan te wakkeren.*

*
**

De verslaggever vestigt de aandacht van de Kamer op deze verschillende factors, die in aanmerking moeten worden genomen om de U voorgestelde begrotingsuitgaven te beoordelen.

Het uitzicht van de begrotingen voor 1949 is het gevolg van een samenwerking tussen de uitvoerende macht en de wetgevende macht. De algemene toelichting is een onmisbaar werktuig, dat steeds in zijn bijzonderheden kan worden verbeterd, onder meer door het opnemen van tabellen in de vorm van vouwbladen en door de afschaffing van sommige rubrieken ten einde een stuk te verlichten waartegen een parlamentslid enigszins opziet.

*
**

Het vraagstuk van de overdrachten, dat aangevoerd wordt op bladzijde 11 van de algemene toelichting, kan als volgt worden samengevat :

De toelichting van de verdeling onder de diensten van een zelfde departement van een in de begrotingswet voorkomend krediet heeft men, om redenen van technische aard, moeten opnemen in het verantwoordingsprogramma. Het Begrotingscomité zou bevoegd zijn om die verdeling onder de diensten van een zelfde departement te wijzigen.

Uw verslaggever is van oordeel, dat die werkwijze in strijd zou zijn met het grondwettelijk beginsel der begrotingsspecialiteit. Hij stelt aan de Commissie voor de Financiën en aan de Kamer voor, op dit gebied de interpretatie van de Regering niet te volgen.

*
**

De Rijksmiddelenbegroting werd eenparig goedgekeurd op een stem na.

Dit verslag werd eenparig aangenomen.

De Verslaggever,
A. PARISIS.

De Voorzitter,
Fr. VAN BELLE.

ANNEXE.

BIJLAGE.

A. — RECETTES FISCALES ENREGISTRÉES EN 1948.
(Jusque fin octobre.)A. — IN 1948 INGESCHREVEN BELASTINGONTVANGSTEN.
(Tot einde October.)

	Exercice antérieur <i>Vorig dienstjaar</i>	Exercice courant <i>Lopend dienstjaar</i>	Total <i>Totaal</i>	
Contributions directes	2,402	15,710	18,112	Directe belastingen.
Douanes et Accises	114	9,368	9,482	Douanen en Accijnzen.
Enregistrement et Domaines .	10	17,052	17,052	Registratie en Domeinen.
Totaux.	2,526	42,120	44,646	Totalen.
Estimations budgétaires		38,756		Begrotingsramingen.

B. — RÉSERVE EN OR ET EN DEVISES
DE LA BANQUE NATIONALE.
1948.B. — GOUD- EN DEVIEZENRESERVE
DER NATIONALE BANK.
1948.

	Or <i>Goud</i>	Devises <i>Deviezen</i>	Total <i>Totaal</i>	
Fin janvier	25,980	13,307	39,287	Einde Januari.
Fin février	25,348	12,515	37,863	Einde Februari.
Fin mars	25,986	13,178	39,164	Einde Maart.
Fin avril	26,577	12,281	38,858	Einde April.
Fin mai	26,939	12,186	39,125	Einde Mei.
Fin juin	27,805	11,668	39,473	Einde Juni.
Fin juillet	27,922	11,336	39,258	Einde Juli.
Fin août	28,184	11,233	39,417	Einde Augustus.
Fin septembre	28,190	11,236	39,426	Einde September.
Fin octobre	28,235	11,721	39,956	Einde October.

**C. — BALANCE DES PAIEMENTS
DE L'UNION ÉCONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE.**

Année 1947.

(Communiquée par le service d'études de la Banque Nationale
de Belgique.)

(En millions de francs.)

**C. — BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE.**

Jaar 1947.

(Medegedeeld door de studiedienst van de Nationale Bank
van België.)

(In miljoenen frank.)

POSTES	Crédit Credit	Débit Debet	Solde Saldo	POSTEN
I. — Transactions courantes.				I. — Lopende transacties.
1. Exportations et importations (F.O.B.)	60,670	78,467	— 17,797	1. Export en import (F.O.B.).
2. Postes invisibles :				2. Onzichtbare posten :
Frais de transport	1,855	6,217	— 4,362	Vervoerkosten.
Tourisme	1,713	1,419	+ 294	Toerisme.
Assurances et frais divers	224	1,361	— 1,137	Verzekeringen en allerhande kosten.
Revenus du capital	1,456	1,313	+ 143	Kapitaalinkomsten.
Opérations du Trésor	304	522	— 218	Thesaurieverrichtingen.
Ouvriers frontaliers et travailleurs étrangers.	2,027	329	+ 1,698	Grensarbeiders en vreemde arbeiders.
Redevances pour brevets et droits d'auteur.	—	460	— 460	Retributies voor brevetten en auteursrechten.
Mouvement d'or non monétaire	—	47	— 47	Verkeer van ongemunt goud.
Divers	5,555	389	+ 5,166	Diversen.
Prestations aux Armées Alliées	2,650	—	+ 2,650	Prestaties voor de Geallieerde Legers.
Réparations et restitutions	642	—	+ 642	Herstelbetalingen en teruggaven.
Total des postes invisibles	16,426	12,057	+ 4,369	Totaal der onzichtbare posten.
Total des transactions courantes.	77,096	90,524	— 13,428	Totaal der lopende transacties.
Erreurs et omissions			+ 377	Vergissingen en verwijzingen.
			— 13,051	
II. — Opérations en capital.				II. — Kapitaalverrichtingen.
Rapatriements d'avoirs et d'arriérés de revenus.	11,639	—	+ 11,639	Repatriëringen van activa en achterstallen van inkomsten.
Investissements à l'étranger et au Congo belge.	—	802	— 802	Beleggingen in het buitenland en in Belgisch Congo.
Emprunts et prêts à l'étranger	1,354	2,230	— 876	Leningen en ontleningen in het buitenland.
Remboursements d'emprunts	—	807	— 807	Terugbetalingen van leningen.
Apurement dette en Military Civil Program ...	—	177	— 177	Aanzuivering schuld op Military Civil Program.
Liquidation de créances anciennes, de suc- cessions, etc.	—	82	— 82	Vereffening van oude schuldvorderingen, suc- cessies, enz.
Prélèvement du Fonds Monétaire International.	481	—	+ 481	Afboeking op het Internationaal Muntfonds.
Totaux.	13,474	4,098	+ 9,376	Totalen.
Variation des avoirs en moyens de paiements internationaux.			+ 3,675	Schommeling der activa in internationale betaalmiddelen.
Total des opérations en capital et or.			+ 13,051	Totaal der kapitaal- en goudverrichtingen.

La balance de 1948 se caractérisera de la façon suivante :

Les transactions courantes auront augmenté.

Par contre disparaîtront les ressources provenant des prestations aux armées alliées et des restitutions qui ont permis en 1947 d'équilibrer pour partie la balance.

De balansrekening van 1948 zal de volgende kenmerken hebben :

De lopende transacties zullen gestegen zijn.

Daarentegen zullen de inkomsten wegvallen herkomstig van de prestaties voor de geallieerde legers en van de teruggaven die in 1947 hebben toegelaten de balansrekening gedeeltelijk in evenwicht te brengen.

En 1948, le déséquilibre ne paraît pas être plus grave, quoique du côté des opérations en capital le poste des rapatriements d'avoirs et d'arriérés de revenus soit en forte diminution, en raison de la stabilité de la livre.

4° La situation des engagements budgétaires fin septembre 1948 n'a pu encore nous parvenir.

5° Il n'est pas possible, lors de l'impression de ce rapport, d'établir la situation de l'exercice 1948, le Comité du budget devant se prononcer prochainement au sujet d'un second feuillet de crédits supplémentaires.

D. — AUTRES DÉPENSES.

Parmi les « autres dépenses » reprises à l'Exposé général, p. 143, nous avons incorporé aux dépenses d'administration notamment les postes suivants :

	En millions de francs
Combustibles (Ministère Communications) ...	151
Papiers et fournitures :	
Pour organismes parastataux ...	58
Pour organismes extérieurs des départements ...	
Conseil d'Etat ...	16.4
Receveurs communaux régionaux ...	27.5
Casernement gendarmerie ...	5.8
Uniformes pour Ministère Communications ...	21
Exploitation :	
Postes ...	72
Marine ...	119
Force Navale ...	50
Frais de gestion des établissements d'éducation de l'Etat et entretien des enfants de justice ...	133
Procédure gratuite et assistance judiciaire ...	46.5
Expansion économique et tourisme ...	37
Enseignement :	
Cinéma éducatif ...	18.4
Distribution prix dans enseignement moyen ...	
Acquisition d'œuvres d'art ...	
Sécurité civile (notamment groupes mobiles de défense contre l'incendie) ...	23.6

De verstering van het evenwicht; in 1948, blijkt niet ernstiger te zijn, hoewel in de sector kapitaalsverrichtingen, de post der repatrieringen van activa en de achterstallen van inkomsten in sterke mate zijn afgenomen ingevolge de stabilisatie van het pond sterling.

4° De toestand van de begrotingsvastleggingen einde September kon ons nog niet worden bezorgd.

5° Het is niet mogelijk, bij het drukken van dit verslag, de toestand van het dienstjaar 1948 op te maken, daar het Begrotingscomité zich eerlang moet uitspreken over een tweede lijst bijkredieten.

D. — ANDERE UITGAVEN.

Tussen de « andere uitgaven » vermeld op bladzijde 143 van de Algemene Toelichting, hebben wij onder de bestuursuitgaven o.m. volgende posten ingevoegd :

	In miljoenen frank
Brandstoffen (Ministerie van Verkeerswezen) ...	151
Papier en kantoorbenodigdheden :	
Voor parastatale organismen ...	58
Voor buitendiensten van de departementen ...	
Raad van State ...	16.4
Gewestelijke gemeenteontvangers ...	27.5
Kazernering van Rijkswacht ...	5.8
Uniformen voor Ministerie van Verkeerswezen ...	21
Exploitatie :	
Posterijen ...	72
Marine ...	119
Zeemacht ...	50
Beheerskosten van de Rijksopvoedingsgestichten en onderhoud van de regeringskinderen ...	133
Kosteloze rechtspleging en rechtsbijstand ...	46.5
Economische expansie en toerisme ...	37
Onderwijs :	
Opvoedende filmen ...	18.4
Uitdeling van prijzen in middelbaar onderwijs ...	
Aankoop van kunstwerken ...	
Burgerlijke veiligheid (o.m. mobiele groepen voor de verdediging tegen brand) ...	23.6